

Turistična kočica Slovenskega planinskega društva

Leta **1910** je dr. Karel Schmidinger, cesarsko-kraljevi notar v Kamniku, nekdanjo lovsko kočico nad Vovkovo jamo podaril Osrednjemu odboru **Slovenskega planinskega društva v Ljubljani (SPD)**. Društvo jo je dve leti kasneje preuredilo v turistično kočico, bolj poznano pod nemškim imenom »*Turisten-haus*«. Najprej je bila odprta le poleti, od leta **1922** pa tudi pozimi. Zanimanja za obisk je bilo izjemno veliko, v vpisnih knjigah je zabeleženih več sto nočitev. Marca **1945** je bila kočica, tako kot ostale velikoplaninske bajte, **požgana**.

Zadnji oskrbnik Koče na Veliki planini je bil Andrej Šlebir s pomočnicami, mamo Andrejkovo Manco ter njeno sestro Angelco.

1930 Turistovska kočica na Veliki planini

Turistična kočica na Kamniški planini (Veliki planini)

Turistična kočica je obiskalo izjemno veliko planincev. O tem pričata dve vpisni knjigi, ki ju danes hrani Slovenski planinski muzej v Mojstrani – **v vsako se je vpisalo več kot 3000 obiskovalcev**.

Od leta **1947** pa do dograditve Doma na Veliki planini so imeli planinci v najemu Krčmarjevo bajto na Malem stanu.

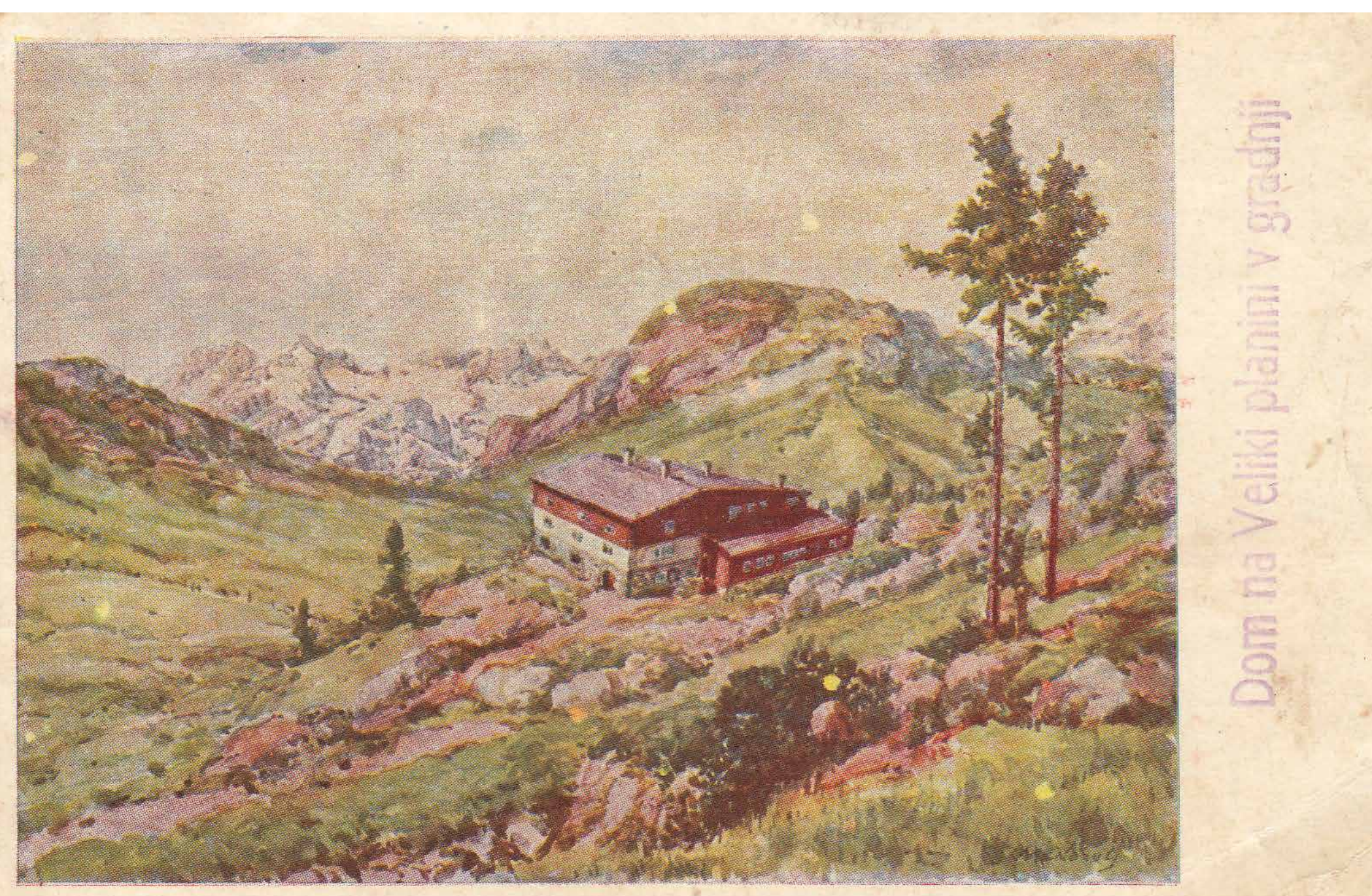
Med vojno je bila Turistična kočica požgana, sledila je **nadomestna gradnja planinskega Doma na Veliki planini**. Ustanovni občni zbor Planinskega društva Domžale, ki je potekal 16. novembra **1948**, je podprl gradnjo planinskega doma z 200 posteljami na že dogovorjeni lokaciji, tj. severozahodno – pod Malim Vrščem odmaknjeni od pastirskega naselja. Leta **1950** je prišlo do intervencije pri Okrajnem ljudskem odboru v Kamniku in sledila je odločitev o novi lokaciji gradnje. **Planinsko društvo Domžale** je leta **1951** nazadnje le dobilo dovoljenje za izgradnjo kočice na južni strani, pod Malim Vrščem.

Sredstva za gradnjo so domžalski planinci zbirali tudi s prodajo razglednic z idealizirano podobo nove kočice, ki so jo poimenovali **Dom na Veliki planini**.

Predsednika društva:

Anton Bukovec (od 16. 11. 1948 do leta 1951)

Franc Škofic (od 1951 do 1953)

1950 Razglednica, namenjena zbiranju sredstev za gradnjo Doma na Veliki planini

Tovorna žičnica na Malo planino

Povzeto po knjigi Vilka Rifla *Velika planina v odsevu časa* in zapisih UO PD Domžale.

15. julija **1951** je začela obratovati **tovorna žičnica iz vasi Žaga na Malo planino**. Dolga je bila 3000 m, premagala pa je 900 m višinske razlike. Tovorna žičnica je bila na pobudo Planinskega društva Domžale zgrajena med letoma **1948 in 1949**, in sicer za prevoz materiala, potrebnega za gradnjo planinskega doma. Za zagon so uporabili rabljeno žico iz Rudnika Trbovlje.

Trasa žičnice je potekala iz vasi Žaga najprej po dolini levo od vrha Brezovec in naprej po izraziti grapi levo od grebena Žagarskih orglic in ostenja Krvave peči. Žičnica je imela vmesno postajo na Pirčevi planini. Končna postaja tovarne žičnice je bila v veliki leseni lopi, postavljeni med Domžalski in Jarški dom. Z žičnico se je po dogovoru vozilo tudi nahrbtnike planincev, ki so se na planino odpravili na počitnice, v pomoč je bila tudi pri oskrbi pastirjev in bajtarjev.

Nosilni stebri so bili leseni, zato je večkrat prišlo do poškodb. Kljub velikim naporom Planinskega društva Domžale za vzdrževanje žičnice, so se dotrajani leseni stebri enkrat le podrli in žičnica je padla. **Obratovala je vse do leta 1968.**

Ob neki vožnji smo žičnico preobremenili in ko sta se zrušila dva stebra od treh na Kisovcu, je odpovedal tudi tisti na Krvavi peči. Za ponovno ožvitev žičnice smo dali napraviti nove lesene stebre na Kisovcu, toda na Krvavi peči ni želel delati nihče. Odločili smo se za železni stolp.

1951 Končna postaja tovarne žičnice

Trasa tovarne žičnice nad Malo planino

Skrivljen kovinski steber tovarne žičnice pod Pirčevo planino

Leseni nosilni stebri tovarne žičnice

Kraj je bil težko dostopen, zato smo člani Upravnega odbora društva in drugi na hrbtih vse znosili po kozjih poteh in pripravili betonski podstavek, z vitlom pa smo spuščali železne dele stebra s Kisovca.

Vse je bilo pripravljeno za ponoven zagon, žice so bile nameščene. Pri zadnjem pregledu pa smo ugotovili, da sta se stolpa zaradi preslabega lesa in slabe izdelave ponovno zrušila nekaj dni prej. Težke žice so nato skrivile nov kovinski steber na Krvavi peči. Na stotine delovnih ur, ves trud in vsi stroški so bili zaman.

Na žalost društva je žica tovarne žičnice ostala na tleh kljub izrednim prizadevanjem za njeno popravilo. Dom na Veliki planini je ostal še naprej stalno odprt ne glede na težave in stroške dobave.

Planinskemu društvu Domžale gre veliko priznanje za uspešno delo na področju pospeševanja turizma na Veliki planini, saj se je poleg Domžalskega doma s pomočjo žičnice oskrboval tudi Jarški dom ter Železničarski dom na Pirčevi planini, z žičnico pa smo od leta **1962** tovariško pomagali graditi dom Planinskemu društvu Črnuče – Črnuški dom, ki je bil svečano odprt leta **1970**.

Odprtje Doma na Veliki planini

9. avgusta **1953** je potekalo **slavnostno odprtje Doma na Veliki planini**. Po dveh letih gradnje po načrtih ing. Franca Škofica so najbolj zaslužni za uspešno izvedbo projekta prejeli zahvalo, to so bili: Planinsko društvo Domžale, Planinska zveza Slovenije, podjetje Kaolin iz Črne, Planinsko društvo Železničar, kolektiv kurilnice Šiška ter požrtvovalna zidarja Andrej Maleš ter Jože Čimžar s sodelavci.

Za dosego tega uspeha je bilo treba žrtvovati nešteto ur prostega časa, dopustov, posamezniki so pripomogli tudi z različnimi lastnimi sredstvi, neprecenljive so bile mnoge poslovne sposobnosti graditeljev.

Predsednik Franc Škofic je ključke nove pridobitve izročil **gospodarju Janezu Lenčku** v želji, da bi ta dom varoval pred tvorno škodo in ga primerno vzdrževal. Gospodarju društva je bilo naloženo, naj skupaj z oskrbniki doma čuva dobro ime postojanke in društva.

1953 Predaja ključev

Godbeniki iz Domžal

Pevski zbor z Oktetom bratov Pirnat

Fanny Susan Copeland s člani Upravnega odbora društva

Na slovesnosti so sodelovali domžalski godbeniki in planinski pevski zbor, ki ga je vodil Mavricij Bergant. Slovesnosti se je udeležila tudi 83-letna Angležinja Fanny Susan Copeland, pisateljica in alpinistka, ki je živel v Ljubljani.

1954 Dom na Veliki planini

1957 Dom na Veliki planini ima 17 postelj in skupna ležišča za 28 oseb, a že postaja premajhen za vse potrebe

1957 Dom na Veliki planini pozimi

Leta **1956** je bil **zgrajen električni daljnovod** od planine Kisovec do Doma na Veliki planini.

Leta **1963** so največ stroškov predstavljala vsakoletna popravila tovarne žičnice, nabava in menjava vlečne žice.

Predsednika društva:

Janez Lenček (od 1953 do 1960)

Mitja Zupančič (od 1960 do 1967)

Izgradnja depandanse Doma

19. septembra **1963** je Planinsko društvo Domžale dobilo **dovoljenje za izgradnjo depandanse**. Financiralo jo je z lastnimi sredstvi in posojilom, ki pa ni zadostovalo za dokončanje vseh del. Zato smo se z nekaterimi gospodarskimi organizacijami, med njimi Mlinostrojem Domžale in Zarjo Kamnik, ter nekaj let pozneje še z Biotehniško fakulteto dogovorili za dokončanje sob v zameno za eno- ali večletni najem. Zaradi plačila vseh davčnih obveznosti je bilo društvo na robu finančnih zmogljivosti. **Planinski dom je ostal odprt le zaradi veliko dobre volje in idealizma članov planinskega društva.**

Leta **1967** je potekala podelitev priznanj članom upravnega odbora PDD, prejemniki so bili: Jože Jezernik, Lojze Praprotnik, Franci Vesel, Jože Vidmar in Mitja Zupančič.

Dom je letno obiskalo okoli 15.000 ljudi, na lokaciji je prenočilo 1.700 članov različnih planinskih društev in 640 ostalih obiskovalcev. Planinska postojanka je bila priljubljena med vsemi, ki so bili željni predvsem oddiha in razvedrila.

Po pregledu doma, ki ga je opravila Planinska zveza Slovenije, smo prejeli napotek, naj mu povrnemo vsaj del planinskega značaja, ki ga je imel nekoč. Planinci so se namreč začeli izogibati naše postojanke zaradi nekaterih bučnih in veseljaških gostov.

Po sklepu Upravnega odbora društva, sprejetega na seji 29. septembra **1967**, je bilo v Domu na Veliki planini prepovedano uporabljati radijske sprejemnike. **Domu so tako želeli vrniti mir, ki ga gre večina planincev iskat prav v gore.** Alkoholne pijače so se smele točiti le kot okrepčilo, vinjenim osebam pa jih je bilo strogo prepovedano streči. Planinski dom je bil odprt

Oskrbniki:

Stane Bogataj (od 1964 do 1965)

Kropejeva in Koširjeva (1966)

Jože Sušnik in Štefka Martinc (od 1967 do 1974)

Žig Doma PD Domžale na Veliki planini

1967 Domžalski dom na Veliki planini z nedokončano depandanso

1970 Domžalski planinski dom

1967 Prireditev ob odprtju depandanse

Podelitev priznanj

Podelitev priznanj

Občinski poročevalec, 15. oktober 1968

predvsem za planince z manjšimi osebnimi dohodki, saj je bila nočnina za polovico manjša kot v sosednjih gostinskih obratih.

Vse do leta 1968 je Dom na Veliki planini skupaj s tovarno žičnico predstavljal edini društveni vir prihodkov.

V letu **1972** je stekla elektrifikacija depandanse; vse sobe so bile opremljene z novimi kovinskimi posteljami – po sobah

je bilo razporejenih 29 postelj, 13 je bilo skupnih ležiščih.

Oktober **1972** je sanitarna inšpekcija z odločbo dom zaprla za en mesec, da so se razmere ponovno zgledno uredile.

Leta **1973** je imel Dom na Veliki planini skupaj z depandanso na voljo 70 ležišč (30 v sobah in 40 na skupnih ležiščih).

1972 Razglednica Doma PD Domžale na Veliki planini

Zapis s seje Upravnega odbora Planinskega društva Domžale, 1973: »Odnos človeka do gora se spreminja. Naloga sedanjosti in prihodnosti pa je, da spremembe doumemo in da smo jim kos. Če svet danes misli, da se da vse kupiti, s tehniko vse doseči, z razumom vse dojeti, mu moramo dopovedati, da to ni res, da bo takemu naziranju sledilo razočaranje, ki ga bo treba preboleti. Če bomo znali in zmogli sodobnemu svetu to dopovedati, mu kazati pot v gore, ga prepričati, da je za telesno in duhovno ravnovesje planinstvo potrebno, bomo svojemu delu vtisnili značaj pomembne splošnosti tudi za prihodnje čase in tako storili svojo človeško in družbeno dolžnost.«

Predsedniki društva:

Mitja Zupančič (od 1960 do 1967)

Janez Lenček (1967)

Mitja Zupančič (od 1967 do 23. 4. 1974)

Prepoznavnost Doma na Veliki planini

Leta **1974** je stekla prenova celotnega doma. Prepleskali smo vrata, okna in streho, narejen je bil zunanji omet. V kleti smo naredili rezervoar za vodo s prostornino 12 m³.

1974 Osvežena zunanja podoba Doma na Veliki planini

Leta **1976** smo v domu postavili novo krušno peč, položili izolacijo na podstrešju depandanse ter v njej uredili stopnice.

1976 V Domu na Veliki planini je potekal VI. Planinski tabor Gorjuša

Janez Lenček

Dolgoletnemu gospodarju in ustanovnemu članu društva Janezu Lenčku smo v Domu na Veliki planini leto po njegovi smrti v spomin postavili **Lenčkov kot**. Pisalo se je leto **1979**.

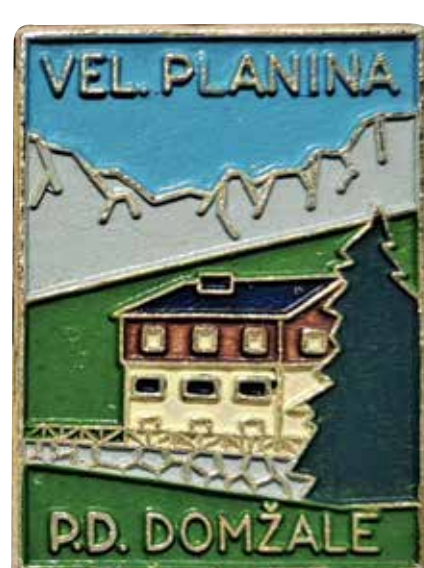
Dom je imel težave z oskrbnikom, saj je ta nenapovedano zapuščal dom, ki je bil zato dva meseca v letu zaprt.

Oskrbniki:

- Jože Urbanija** (1974)
- Franc Šterk** (1975)
- Alojz in Zofi Gorjup** (1976–1978)
- Janez Gregorin in Vesna Lazar** (1979)
- Ivan Horvat** (1980)
- Viktorija in Dušan Štefe** (1980)
- Janez Mirnik** (1981)
- Franc Pustovrh** (1981–1982)
- Franc Šterk** (1983–1984)

1983 Spominska značka ob 30-letnici Doma na Veliki planini

Spominske značke PD Domžale iz različnih obdobj

1980 Gašenje požara na depandansi Doma na Veliki planini

Depandansa Doma na Veliki planini je bila 29. avgusta **1980** **namerno požgana**. Obnova depandanse in sodni postopki za povračilo škode so trajali več let. Treba je bilo vzdati nova okna, popraviti vrata, obnoviti elektro in vodovodne inštalacije. Na srečo je bila večina opreme pred ognjem rešena.

Pozimi leta **1983** smo člani **Planinskega društva Domžale** oskrbovali dom tako, da smo kot **prostovoljci dežurali** vsak drugi vikend in čez praznike.

Predsednika društva:

- Maks Prelovšek** (od 23. 4. 1974 do 18. 4. 1980)
- Mitja Zupančič** (od 18. 4. 1980 do 14. 4. 1983)

Izgradnja veznega hodnika

1988 Dom PD Domžale na Veliki planini

V maju in juniju 1986 je pod vodstvom Maksa Prelovška potekala **prenova jedilnice in pročelja Domžalskega doma**, poleg pa še ureditev kopalnice za zaposlene, prenova treh sob ter obnova vrat v dom in depandanso.

Junija 1986 je v Domu na Veliki planini potekal XVI. Planinski tabor Meddruštvenega odbora planinskih društev ljubljanskega območja.

Leta 1988 so bila zamenjana velika okna depandanse, opremljena so bila še s polkni. Narejena je bila povezava meteorne vode s strehe depandanse do glavnega vodnega rezervoarja. Nabavilo se je tudi 100 odej, 300 rjuh in 24 jogijev. Dom je bil redno odprt in dobro obiskan.

2. januarja 1989 je v Domu na Veliki planini potekal **Ustanovni občni zbor Planinskega društva Bajtar Velika planina**; 18. januarja je bil registriran s sedežem v Stahovici in še vedno deluje na območju Velike planine. Želja članov je bila, da bi imeli svoj društveni prostor v spodnji sobi Domžalskega doma, kar jim je takratni Upravni odbor Planinskega društva Domžale tudi dovolil.

V letu 1989 smo v Domu na Veliki planini prenovili prostore s prenočišči in jih prilagodili za potrebe penzionskih gostov.

V letu 1992 je bila s strani ing. Nahtigala izdelana strokovna dokumentacija za revitalizacijo doma, pridobili smo gradbeno dovoljenje za prenovo Domžalskega doma na Veliki planini z izgradnjo veznega hodnika in rekonstrukcijo sanitarij.

V letu 1993 smo zaključili leto prej začeta dela: zgrajen je bil **pokrit vezni hodnik** med domom in depandanso, ostrešje za pridobitev prostora za sobe v depandansi pa je bilo dvignjeno. Pričeli smo z izdelavo sob na podstrešju depandanse, obnovili smo dimnik ter opravili zunanje pleskanje depandanse in doma.

Oskrbniki:

Franc Šterk (1983–1984)

Janez Sedminek (1985)

Miroslav in Neža Grajzar (1986)

Roman in Alenka Plohl (1987)

Sandi Hajdič (1987–1990)

Miro Mavec (1991)

Miro Avbelj (1992–1995)

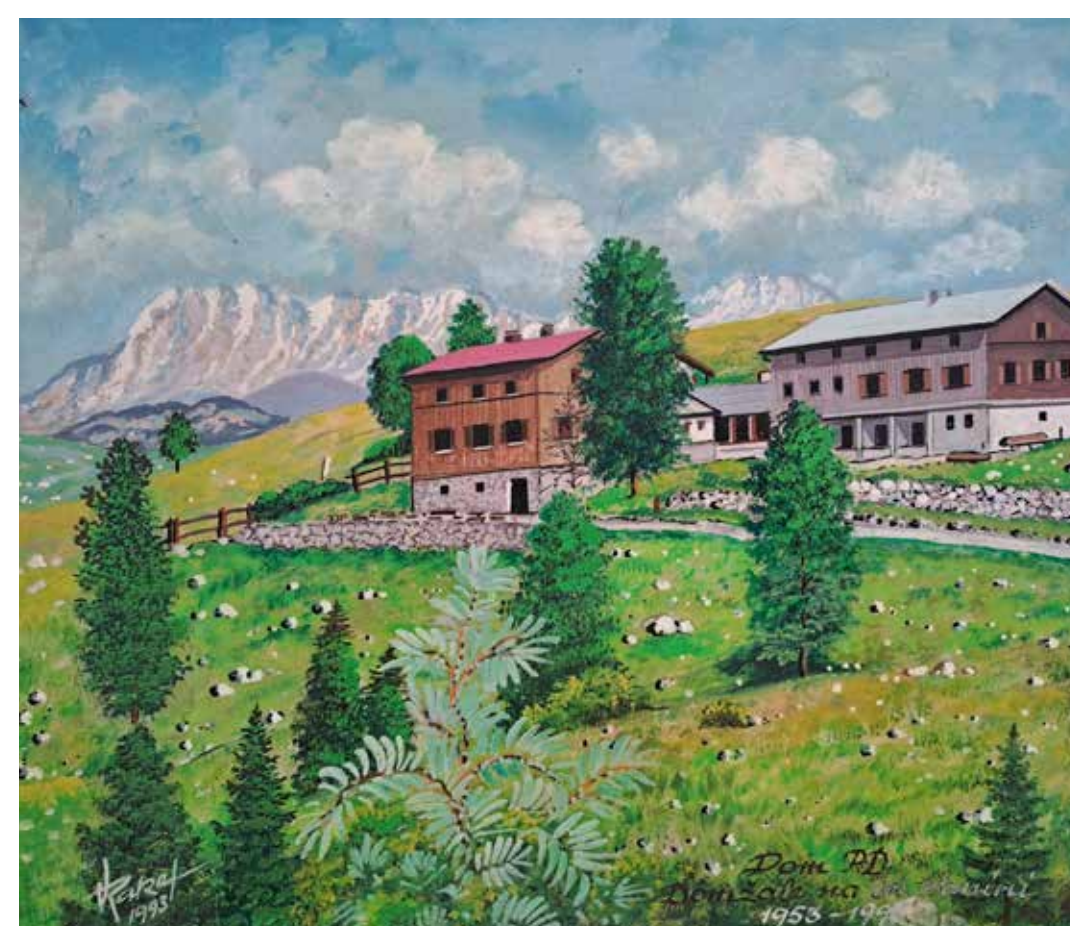

1987 Delovna akcija mladincev PDD

1992 Izgradnja veznega hodnika in dvig ostrešja za sobe

Ob 40-letnici Domžalskega doma smo izvedli prvo **srečanje članov in članic Planinskega društva Domžale**, ki se je kot tradicionalno ohranilo vseh nadaljnjih 30 let.

1993 Podoba Domžalskega doma na Veliki planini ob 40-letnici

Predsedniki društva:

Maks Prelovšek, Franci Vesel, Milan Likar
(od 14. 4. 1983 do 1984)

Leon Štifter (od 1984 do 29. 6. 1989)

Peter Primožič (od 29. 6. 1989 do 18. 1. 2002)

50-letnica Domžalskega doma

V letu **1994** so bile na podstrešju depandanse od devetih načrtovanih zgrajene **štiri sobe**.

V letu **1995** poteka **obnova kuhinje** z novim etažnim štedilnikom in pomivalnico posode, v depandansi so bile dokončane vse sobe v lesu in z vgrajenimi posteljami.

V letu **1996** je potekala **prenova kletnega prostora** v glavnem objektu za potrebe učilnice, izdelali smo vetrolov, postavili nov točilni pult, obnovili okna in kritino na domu. Narejen je bil načrt za zamenjavo električnega kabla od transformatorja do doma.

Dom je po sklepu upravnega odbora dobil novo ime: **Domžalski dom na Mali planini**.

V letu **1999** je bila urejena vknjižba lastninske pravice v zemljiško knjigo.

2001 Domžalski dom na Mali planini z novim podpornim zidom

2001 Moški pevski zbor Janka Kersnika iz Lukovice na tradicionalnem srečanju članic in članov Planinskega društva Domžale

2003 Delovna akcija za nov elektrovod (Štefan Primožič, Peter Primožič – predsednik društva, Jernej Grad, Matej Primožič, Matjaž Orešek, Marjan Limoni, Metod Orešek)

Nov podporni zid, dolg 61 metrov, je bil zgrajen leta **2001**. Pri domu je PZS izvedla akcijo »Zdravi v gore«.

Polaganje novega elektrovida od transformatorske postaje do Domžalskega doma je steklo v letu **2003**.

Od junija do avgusta **2003** so potekale prireditve **ob 50-letnici Domžalskega doma**: literarni dogodek, strokovna ekskurzija in tradicionalno srečanje članov in članic Planinskega društva Domžale.

2001 Domžalski dom na Mali planini

Oskrbniki:

Miro Avbelj (1992–1995)

Metka in Stane Sušnik (1996–1998)

Stanko Sušnik (1998)

Bernarda Gradišek (1999–2004)

Priložnostni žig ob 50-letnici Domžalskega doma

Predsednika društva:

Peter Primožič (od 29. 6. 1989 do 18. 1. 2002)

Borut Peršolja (od 18. 1. 2002 do 19. 2. 2010)

Velika zunanja prenova

Foto: Klemen Miklič

2004 Delovna akcija barvanja fasade (Borut Peršolja – predsednik društva, Marjan Jemc, Mišo Peršolja, Miro Grad, Matjaž Novak, Frenk Skubi, Štefan Primožič, Milan Lovenjak, Jernej Grad)

2004 Barvanje fasade

V obdobju od junija do avgusta **2004** smo napravili **nov oplesk na celotnem domu**. Barve in lake smo pridobili na razpisu, ki sta ga izvedla podjetje Helios in Olimpijski komite Slovenije. Potekalo je tudi pleskanje zunanjega fasadnega smrekovega opaža, ki s površino 500 m² prekriva oba objekta, dom in depandanso z veznim hodnikom. Sodelovalo je deset članov, večinoma iz vrst alpinističnega odseka.

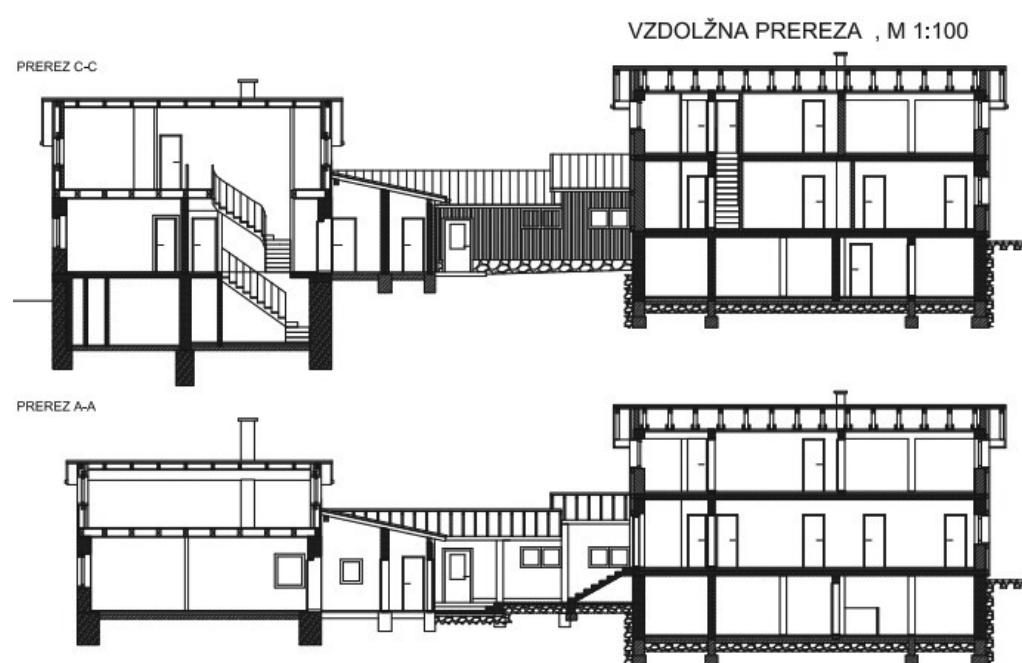
PD Domžale 4. julija **2005** sprejme **sklep o oddaji Domžalskega doma v najem**. Za prvo najemnico je določena Tatjana Mohar, za gospodarja doma iz PDD pa Jernej Grad.

Domžalski dom, ki ima 14 sob in 52 ležišč, je bil po več desetletjih ponovno odprt vsak dan.

V letu **2008** sta stekli menjava oken v jedilnici in kuhinji ter menjava krušne peči.

Menjava vhodnih vrat pride na vrsto v letu **2009**.

Zaradi odpovedi dveh najemnikov Domžalski dom v letu **2010** ob vikendih ponovno oskrbujejo prostovoljci iz društva.

2010 Načrt prenove Domžalskega doma

Najemniki:

Tatjana Mohar (2005–2010)

Rok Čemažar (2010)

Lojze Ovijač (od 2010)

Tržna inšpekcija nam je prepovedala delo v kuhinji, saj društvo v svojem pravilniku ni imelo zabeleženih gostinske dejavnosti. Gostinske storitve smo morali predati usposobljenemu gostincu.

Sledil je nakup opreme za menjavo kuhinje (zagotavljanje HACCP) in novega pohištva za najemnika.

V letu **2011** smo tudi s pomočjo **sredstev iz evropskega sklada**, pridobljenih na razpisu Ministrstva za gospodarstvo Republike Slovenije za obnovo in posodobitev planinskih postojank, **temeljito prenovili celoten Domžalski dom**.

Glavni objekt smo toplotno izolirali in v celoti zamenjali staro **fasado** z novo **iz macesnovih desk** na leseni podkonstrukciji s sistemom prezračevalne fasade iz lesa.

Foto: Janko Vodlan

2011 Toplotna izolacija glavnega objekta in macesnova obloga

Foto: Janko Vodlan

2011 Izgradnja male biološke čistilne naprave

Obnovili smo obstoječi **zalogovnik kapnice** in ga povečali na 42 m³. Obnovili smo zalogovnik v depandansi in ga povezali s skupno hidropostajo. S tem smo dosegli skupno kapaciteto 55 m³.

V zemljo na dvorišču depandanse smo postavili prvo **malo biološko čistilno napravo** na Veliki planini. Zamenjali smo tudi vso obstoječo kanalizacijsko napeljavo iz doma in depandanse, vgradili zbirne jaške in odstranili stare greznice.

Celovito smo **prenovili sanitarije ter kopalnico** s tušem za prehodne goste. Vsa svetila imajo vgrajene senzorje premika in se prižigajo samodejno.

Obstojече nadstropje smo podrli, pustili smo le nosilne stene. S predelnimi stenami smo iz montažnih dvojnih MK plošč **naredili pet sob ter dve kopalnici** s tušem in sanitarijami. Sobe smo opremili z novim pohištvom.

Foto: Janko Vodlan

2011 Štefan Primožič ob odkritju podpisanega tramu iz leta 1952, ko je potekala gradnja; država FNRJ (Federativna narodna republika Jugoslavija)

Predsedniki društva:

Borut Peršolja (od 18. 1. 2002 do 19. 2. 2010)

Klemen Miklič (od 19. 2. 2010 do 3. 7. 2010)

Jernej Južna (od 3. 7. 2010 do 18. 2. 2011)

Janko Vodlan (od 18. 2. 2011 do 20. 4. 2018)

Obsežna notranja prenova

V letu **2014** je steklo urejanje okolice doma, ob Domžalskem domu je bilo postavljeno **otroško igrišče**.

Foto: Janko Vodlan

2014 Otroško igrišče s kočo dovjega moža v stilu velikoplaninske pastirske bajte

2015 Delovna akcija prenove okolice Domžalskega doma (Lojze Ovijač – najemnik Doma, Janko Vodlan – predsednik društva, Jernej Grad, Anka Cerar, Matjaž Romšak, Vinko Maleš, Štefan Primožič, Marija Nadvesnik, Drago Kavka, Tea Dermovšek, Stane Kepić)

Da bi dosegli boljšo izoliranost in zmanjšali porabo energije, smo v letu **2017** prenovili točilnico, zgradili nov pult in zamenjali vrata ter prenovili stopnišče.

2018 Delovna akcija ob prenovi stropa v osrednjem prostoru Doma (Aleš Kermauner, Stane Kepić, Drago Kavka, Jernej Grad, Vinko Maleš, Andrej Čelesnik, Helena Kermauner – predsednica društva)

Najemnik:

Lojze Ovijač (od decembra 2010 do novembra 2023)

Avgusta **2018** smo prenovili strop in električne napeljave v pritličju glavnega objekta ter zamenjali ograjna vrata.

Za celotno področje Velike planine smo pridobili prvi **avtomatski defibrilator** junija **2019**.

S karseda naravno postavitvijo garažne stene pred depandanso doma smo se avgusta **2019** zavezali trajnosti.

Ponovna pozidava in prenova krušne peči v glavnem objektu sta potekali septembra **2019**.

Oktobra **2020** smo uredili društveno sobo v depandansi, uporabili smo ekološke materiale.

Foto: Helena Kermauner

2021 Jedilnica

Obnova pohištva v jedilnici v letu **2021** je bila skladna s trajnostno ponudbo bivanja na planini. Istega leta smo uredili tudi otroški kotiček, knjižne police ter prenovili vitrine pri vhodu, v katerih smo ponudili planinske tiskovine.

Prenova treh skupinskih sob

v depandansi z dodatno izolacijo za manjšo porabo energije v občutljivem in težkem gorskem okolju steče leta **2022**.

V letu **2023** je potekala **adaptacija kletnega prostora** in ureditev sodobne predavalnice s postavitvijo stalne enote Knjižnice pod krošnjami ter **fotografske razstave o 70-letni zgodovini Domžalskega doma**. Izdane so bile nove razglednice s podobo Domžalskega doma in Velike planine.

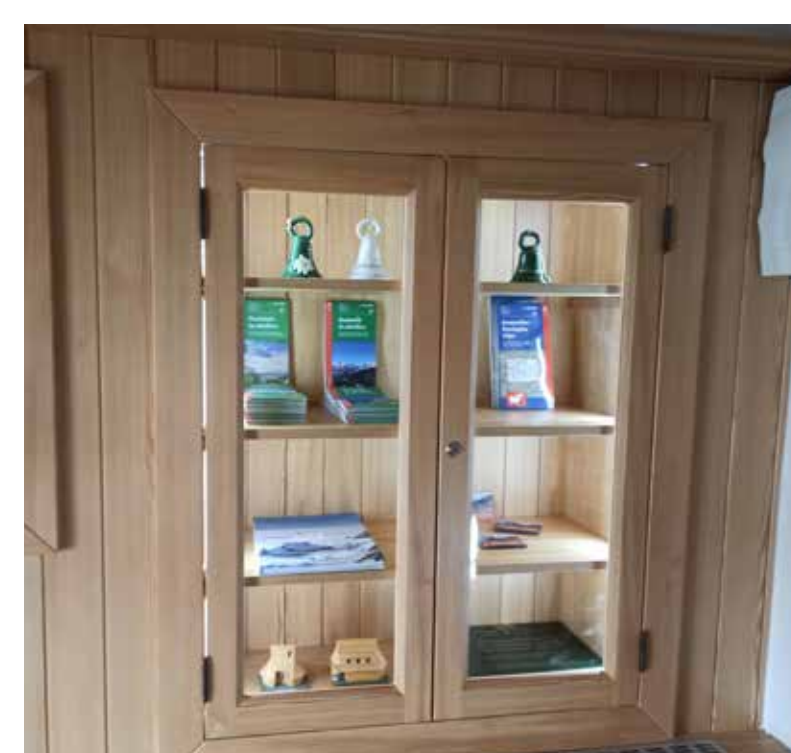
2019 Garažna stena zakriva ratrak v ozadju

2020 Društvena soba

Foto: Helena Kermauner

Vitrina v hodniku

Predsednika društva:

Janko Vodlan (od 18. 2. 2011 do 20. 4. 2018)

Helena Kermauner (od 20. 4. 2018)

Domžalski planinski dom na Veliki planini (1534 m)

Dom stoji pod Malim Vrščem (1552 m) na Mali planini, ki leži na južnem delu Velikoplaninske planote. Dom se nahaja na lokaciji, od koder seže pogled vse do Ljubljane. V bližini je pastirsko naselje Veliki stan. **Domžalski dom ima status planinske koč** in je vpisan v register koč pri Planinski zvezi Slovenije. Odprt je vse dni v letu.

2020 in 2021 Domžalski dom na Mali planini

2016 Domžalski dom na Mali planini

V letu **2023** obeležujemo **70-letnico obstoja Domžalskega doma**, kar je izjemen dogodek in dosežek za Planinsko društvo Domžale. Vzdrževanje planinske koč na takšni višini in v vseh vremenskih razmerah je svojevrsten zalogaj, ki ga uspemo obvladovati le z obilico prostovoljskega dela, saj sredstva podpore niso nikoli zadostna.

Dom ima v kleti večnamenski prostor, ki služi kot učilnica za zaključene skupine. V pritličju so kuhinja, točilnica in jedilnica ter potrebni spremljajoči prostori, tudi kopalnica in previjalnica za otroke. V mansardnem delu je bivalni prostor za najemnika ter soba s skupnimi ležišči. V depandansi je 14 sob, ki imajo od 3 do 8 postelj, skupaj s skupnimi ležišči je na voljo 66 ležišč. Dom vsem obiskovalcem, ne glede na članstvo v planinski organizaciji, nudi skromno, a udobno prenočišče ter oskrbo s kakovostno hrano in pijačo.

Domžalski dom je izvrsten prostor tudi za gorniška usposabljanja, gostujoče razstave ter razne izobraževalne delavnice. Odvijajo se tabori, zimovanja in šole v naravi.

Leta **2014** smo prvič gostili enoto **Knjižnice pod krošnjami** in to na višini, na kateri se razkadi megla in izgine stres, knjige pa se predstavijo v svoji najboljši luči.

2022 Enota Knjižnice pod krošnjami na Veliki planini

Velik pomen in trud skupaj z najemnikom Domžalskega doma polagamo v vsakoletno ohranjanje dveh certifikatov: **Okolju prijazna planinska koč** in **Družinam prijazna planinska koč**, prvič sta bila podeljena leta **2014**. Obiskovalce planine na prijazen način seznanjamo s primernim vedenjem v koči in na pašnikih.

V domu je tudi obveščevalna točka gorske reševalne službe, pred leti pa smo na njenem mestu postavili tudi avtomatski defibrilator. **Do Domžalskega doma lahko pridemo po številnih planinskih poteh iz doline, ki jih redno in skrbno vzdržujejo naši markacisti s prostovoljnim delom.**

Od leta **2020** Planinsko društvo Domžale v Domžalskem domu organizira vsaj štiri redne dogodke: pomladno delovno akcijo, poletno spoznavanje zavarovanih in zdravilnih rastlin (Rožni dan), tradicionalno srečanje domžalskih planincev in praznični pohod v zimski idili, takrat v planinskem domu tudi prespimo.

Največji izziv ostaja **oskrbovanje z vodo**, saj smo odvisni od deževnih obdobjev oziroma količine zajete vode, ki je v sušnih obdobjih ni. Temu se mora celotno obratovanje Domžalskega doma s svojo trajnostno ponudbo tudi ustrezno prilagajati.

2022 Rožni dan s kamniško murko

2023 Ponosno plapolajoče zastave

Zahvaljujemo se **Občini Domžale**, ki nam v zadnjem desetletju pomaga vzdrževati Domžalski dom s sredstvi javnega razpisa za sofinanciranje športnih objektov in opreme. Le z brezštevilnimi urami prostovoljskega dela zagnane ekipe, lastnimi sredstvi in občinsko finančno pomočjo ohranjamo naš dom prepoznaven in nadvse priljubljen cilj mnogih planincev ter ostalih obiskovalcev čudovite Velike planine.

Zbrala in uredila Helena Kermauner v letu 2023, ob 70-letnici Domžalskega doma.